

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: CRR.V.431.1.2013

Kielce, 2014-01-28

Pan

Adam Jarubas

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W związku z pełnieniem przez Wojewodę Świętokrzyskiego nadzoru nad wykonywaniem przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zadań wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o kierujących pojazdami¹ (zwaną dalej ustawą o kierujących pojazdami) w dniach od 25 listopada do 4 grudnia 2013r. została przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach (zwanym dalej Urzędem Marszałkowskim) (siedziba Al. IX Wieków Kielc 3, siedziba kontrolowanego Departamentu Infrastruktury: ul. Targowa 18) kontrola problemowa w zakresie sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy² przez Zespół Kontrolujący w następującym składzie:

1. Pani Monika Rzesiowska, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego, przewodniczący Zespołu Kontrolującego;
2. Pani Wiesława Tomaszewska, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego, członek Zespołu Kontrolującego;

¹ Dz. U. Nr 30, poz. 151 z późn. zm.

² To jest egzaminów, o których mowa w art. 51 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151 z późn. zm.)

3. Pani Joanna Grzela, inspektor wojewódzki w Wydziale Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego, członek Zespołu Kontrolującego;

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 1084/2013, 1085/2013, 1086/2013 z dnia 13 listopada 2013r. wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego.

Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 13 listopada 2013 r. – doręczono adresatowi 13 listopada 2013 r.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Przedmiotową kontrolę w ramach sprawowania przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy przeprowadzono w szczególności w następującym zakresie:

- Przeprowadzanie kontroli działalności wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego w zakresie przeprowadzania egzaminów i wydawanie zaleceń pokontrolnych (art. 67 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 69 ustawy o kierujących pojazdami). (Kontrolą objęto wszystkie postępowania kontrolne rozpoczęte i zakończone przez jednostkę kontrolowaną w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego w okresie od 19.01.2013r. do 18.10.2013r.).
- Zawieszanie przeprowadzenia przez wojewódzki ośrodek ruchu drogowego egzaminów (art. 67 ust. 1 pkt 5, art. 70 ustawy o kierujących pojazdami).
- Rozpatrywanie skarg dotyczących egzaminu i prowadzenie bieżącej analizy skarg złożonych na ośrodek (art. 67 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 8b ustawy o kierujących pojazdami).
- Unieważnienia egzaminu państwowego (art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami).
- Skreślanie egzaminatora z ewidencji egzaminatorów (art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami).
- Występowanie do zarządu województwa z wnioskiem o odwołanie dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego z zajmowanego stanowiska.
- Prowadzenie analizy kwartalnej w zakresie średniej zdawalności osób egzaminowanych w danym ośrodku (art. 67 ust. 1 pkt 8 lit. a).
- Przerwanie egzaminu państwowego prowadzonego niezgodnie z przepisami (art. 67 ust. 1 pkt 9).

W ramach ww. zagadnień, z wyłączeniem tematyki wyszczególnionej w pozycji pierwszej, badaniu podlegały wszystkie sprawy wszczęte w okresie od 19.01.2013r.

do 18.10.2013r. Na etapie planowania kontroli wskazano okres objęty kontrolą od 19.01.2013r. do dnia przeprowadzania kontroli z uwagi na fakt, iż istniała możliwość, że sprawy wszczęte w ww. okresie nie zostały zakończone.

W imieniu Marszałka Województwa Świętokrzyskiego wyjaśnień udzielał Pan Wojciech Siporski – Dyrektor Departamentu Infrastruktury oraz Pani Jolanta Opis – Sobczyk – Główny Specjalista Jednoosobowego Stanowiska ds. Nadzoru Egzaminów na Prawo Jazdy w Departamencie Infrastruktury .

Wykonywanie zadań w zakresie sprawowania nadzoru przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych oceniam pozytywnie z uchybieniami

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą:

1. Założenia organizacyjne

Zadania z zakresu nadzoru nad egzaminami państwowymi, na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego³ (zwanym dalej Regulaminem organizacyjnym) zostały powierzone Departamentowi Infrastruktury. Bezpośredni nadzór nad pracą Departamentu Infrastruktury zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego w sprawie podziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Sekretarza Województwa oraz Skarbnika Województwa⁴ został powierzony Panu Janowi Maćkowiakowi, Członkowi Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Według Regulaminu organizacyjnego do zakresu zadań Departamentu Infrastruktury⁵ należy m.in.: „*prowadzenie ewidencji egzaminatorów i sprawowanie nadzoru nad przeprowadzeniem egzaminów państwowych na prawo jazdy*” oraz „*nadzór i kontrola nad działalnością Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach*”.

³ stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 841/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2011r.

⁴ § 5 Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 842/11 z dnia 30 grudnia 2011 r.

⁵ w świetle zapisów zawartych w § 49 pkt. 13), 14) ww. Regulaminu

W trakcie czynności kontrolnych w siedzibie kontrolowanej jednostki Sejmik Województwa Świętokrzyskiego⁶ utworzył oddział terenowy Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W kontrolowanym okresie w Departamencie Infrastruktury nie przeprowadzono kontroli bądź audytu w zakresie sprawowanego nadzoru nad przeprowadzeniem egzaminów państwowych.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury opracował⁷ *Szczegółowe zasady funkcjonowania Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach*, które zostały zatwierdzone przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Zarządzeniem Nr 21/12 z dnia 30 marca 2012r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad funkcjonowania Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. W świetle regulacji zawartych w przedmiotowym dokumencie zadania wynikające m.in. z ustawy o kierujących pojazdami, w szczególności zadania związane z pełnieniem nadzoru nad przeprowadzeniem egzaminów państwowych na prawo jazdy, zostały przypisane do zakresu działań Jednoosobowego Stanowiska ds. Nadzoru Egzaminów na Prawo Jazdy. Przedmiotowe zadania mają swoje odzwierciedlenie w zakresie czynności pracownika Departamentu Infrastruktury. Na podstawie przedstawionego ww. Zarządzenia Marszałka oraz zakresu czynności, należy stwierdzić, iż zadania poddane badaniu realizowała jedna osoba, w ramach funkcjonowania Jednoosobowego Stanowiska ds. Nadzoru Egzaminów na Prawo Jazdy, pod nadzorem Dyrektora Departamentu Infrastruktury.

Nałożone obowiązki, w związku z pełnieniem nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów na prawo jazdy wynikające z ustawy o kierujących pojazdami, realizowane w ramach przedmiotowego stanowiska pracy wskazują na prowadzenie bieżących spraw w siedzibie jednostki, a także konieczność przeprowadzania kontroli poza siedzibą jednostki. W zakresie czynności osoby odpowiedzialnej za przedmiotowy obszar stwierdzono brak informacji na temat pełnienia zastępstwa w trakcie jej nieobecności. W związku z powyższym wystosowano zapytanie do Dyrektora Departamentu Infrastruktury z prośbą o wskazanie, kto realizuje zadania przypisane do Jednoosobowego Stanowiska ds. Nadzoru Egzaminów na Prawo Jazdy w czasie nieobecności pracownika. Na powyższe pytanie udzielono wyjaśnienia, iż w trakcie nieobecności pracownika zastępuje go dyrektor.

Zapewnienie prawidłowej organizacji pracy poprzez odpowiedni system zastępstw gwarantuje ciągłość wykonywanych zadań. Natomiast za dobrą praktykę uznaje się

⁶ uchwałą Nr XXXVII/662/13 z dnia 25 listopada 2013r.

⁷ na podstawie art. 43 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa oraz zgodnie z § 112 Regulaminu organizacyjnego

prowadzenie czynności kontrolnych w zespołach co najmniej dwuosobowych (zgodnie z zasadą „dwóch par oczu”), która ma na celu zmniejszenie ryzyka kontroli, w tym niewykrycia nieprawidłowości przez kontrolera oraz wzmocnienie obiektywizmu i rzetelności. W ocenie Zespołu Kontrolującego organizacja pracy w zakresie ustawowego obowiązku sprawowania nadzoru nad przeprowadzeniem egzaminów na prawo jazdy wymaga zaplanowania takiego systemu, który zapewni poprawne funkcjonowanie ww. procesu nadzoru. Biorąc pod uwagę złożoną tematykę oraz problematyczny charakter spraw, obowiązek przeprowadzenia czynności kontrolnych (dodatkowe zadania wygeneruje powstanie nowego oddziału terenowego WORD), wrażliwy obszar realizowanych zadań (biorąc pod uwagę także ryzyko korupcji), jak również konieczność interpretacji przepisów (ryzyko prawne) należy stwierdzić, iż w procesie nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych zaistniały uchybienia, o których świadczą:

- brak formalnego zastępstwa osoby realizującej proces; jako niewystarczające należy uznać również pełnienie zastępstwa za pracownika (zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem) bezpośrednio przez Dyrektora Departamentu,
- duże skupienie zadań na jednej osobie,
- prowadzenie kontroli jednoosobowo.

2. Przeprowadzanie kontroli działalności wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego w zakresie przeprowadzania egzaminów i wydawanie zaleceń pokontrolnych

Wojewoda Świętokrzyski pozytywnie z uchybieniami ocenia przeprowadzanie przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego kontroli działalności wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego w zakresie przeprowadzania egzaminów i wydawania zaleceń pokontrolnych.

Szczegółowy zakres, warunki i tryb przeprowadzania kontroli⁸ oraz wzory stosowanych przy tym dokumentów określa Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 14 stycznia 2013r. w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego⁹ (zwanego dalej Rozporządzeniem w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego).

Warunki i tryb przeprowadzania kontroli został uregulowany w Urzędzie Marszałkowskim Uchwałą Nr 1107/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 maja 2012r. w sprawie ustalenia „Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej w wojewódzkich

⁸ o której mowa w art. 69 ustawy o kierujących pojazdami

⁹ Dz. U. z 2013r., poz. 75

samorządowych jednostkach organizacyjnych” (zwanymi dalej Zasadami wykonywania kontroli zewnętrznej). Według § 8 ust. 4 cytowanej Uchwały „*przy przeprowadzaniu kontroli zewnętrznych należy przestrzegać procedur kontroli wynikających z „Zasad wykonywania kontroli zewnętrznych w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych” oraz z przepisów szczególnych*”.

Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w okresie poddanym badaniu kontrolowana jednostka sporządziła 2 półroczne plany kontroli na 2013r., które zostały zatwierdzone przez Członka Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Półroczne plany kontroli według zapisów ww. rozporządzenia powinny zostać sporządzone: pierwszy plan kontroli – do końca lutego 2013r., na drugie półrocze – do końca lipca każdego roku. Ustalono, iż plany na 2013r. zostały zatwierdzone terminowo, tj. pierwszy - w dniu 08 lutego 2013r. oraz plan na drugie półrocze – 02 lipca 2013r. Kontrole zgodnie z Zasadami wykonywania kontroli zewnętrznej zostały także uwzględnione w Rocznym planie kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego na 2013 rok. Ponadto w świetle zapisów ww. Zasad zostało przekazane sprawozdanie za I półrocze 2013 r. z wykonania kontroli zewnętrznej.

Do dnia przeprowadzenia kontroli w Urzędzie Marszałkowskim jeden pracownik Departamentu Infrastruktury (Główny Specjalista Jednoosobowego Stanowiska ds. Nadzoru Egzaminów na Prawo Jazdy) na podstawie imiennych upoważnień wydanych przez Członka Zarządu Województwa, przeprowadził łącznie 8 kontroli nadzorowanych przez Zarząd Województwa w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Kielcach (zwanym dalej WORD w Kielcach).

Kontrole, co do zasady, zostały zrealizowane zgodnie z planem. W jednym przypadku realizacja nastąpiła z opóźnieniem (planowana kontrola na miesiąc październik została zrealizowana w miesiącu listopadzie). Na powyższą okoliczność sporządzona została notatka służbowa wskazująca na konieczność przesunięcia przedmiotowej kontroli na miesiąc listopad z powodu licznych pilnych spraw związanych z utworzeniem filii Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz nie planowane uczestnictwo w szkoleniu.

Kontrole, zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami, zostały przeprowadzone co najmniej raz na pół roku. W przypadku określonym w powyższym przepisie należało przeprowadzić kontrolę kompleksową lub problemową. W I półroczu 2013r. na podstawie art. 69 ustawy o kierujących pojazdami przeprowadzono 4 kontrole (dwie doraźne, jedna problemowa oraz jedna określona jako kompleksowa), natomiast w II

półroczu 2013r., na moment przeprowadzenia kontroli w Urzędzie Marszałkowskim, Departament Infrastruktury przeprowadził 4 kontrole (trzy kontrole problemowe oraz jedną określoną jako kompleksową). Zgodnie z programem kontroli badaniu przez Zespół Kontrolujący poddana została dokumentacja z okresu od 19.01 – 18.10.2013r. dotycząca 7 kontroli, tj. wszystkie kontrole z pierwszego półrocza oraz 3 kontrole problemowe z drugiego półrocza 2013r. Poddana badaniu dokumentacja kontrolna wskazuje, iż w przypadku 4 kontroli zostały one przeprowadzone w WORD w Kielcach, natomiast w przypadku 3 kontroli Departament Infrastruktury kontrolował przebieg egzaminu na podstawie losowo wybranych nagrań z przebiegu egzaminów państwowych zarejestrowanych na płytach CD, które zostały przekazane przez Dyrektora WORD w Kielcach na pisemny wniosek Dyrektora Departamentu Infrastruktury.

Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji kontrolnej należy stwierdzić, iż wszystkie upoważnienia wydane były zgodnie z wzorem upoważnienia zamieszczonym w Rozporządzeniu w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego. Wszystkie upoważnienia zostały podpisane przez Członka Zarządu Województwa Świętokrzyskiego w ramach umocowania udzielonego przez Marszałka Województwa. Jednocześnie należy stwierdzić, iż upoważnienia zawierają podobne elementy, które wskazane są w treści Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej, lecz nie są sporządzane zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 6 do ww. Zasad. Zważywszy na fakt, iż zakres, warunki i tryb przeprowadzenia kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego określa szczegółowy przepis, tj. Rozporządzenie w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, który określa wzór upoważnienia do kontroli, wzór wskazany w Zasadach wykonywania kontroli zewnętrznej nie jest stosowany. Powyższe działanie wynika z konieczności uwzględnienia hierarchii aktów prawa. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż przepisy wewnętrzne regulujące kwestie zasad wykonywania kontroli zewnętrznej obowiązywały zanim weszły w życie przepisy wynikające z ustawy o kierujących pojazdami. Dodatkowo Zespół Kontrolujący został poinformowany, iż ewidencja upoważnień do kontroli przeprowadzanych w WORD prowadzona jest, po uzgodnieniu z Biurem Kontroli, przez Departament Infrastruktury. Zapisy zawarte w przedmiotowej ewidencji uwzględniają wszystkie kontrole przeprowadzone w okresie poddanym badaniu przez Departament Infrastruktury w ramach pełnienia nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy.

Poddane badaniu kontrole (z wyjątkiem kontroli doraźnych) przeprowadzone zostały według programów kontroli, które zostały sporządzone zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej. Dokumenty te wskazują na

nazwę i adres podmiotu kontrolowanego, imię i nazwisko oraz stanowisko kontrolera, nr upoważnienia, temat kontroli, rodzaj kontroli, okres objęty kontrolą, termin przeprowadzenia kontroli, zakres przedmiotowy kontroli i analizę stanu prawnego dotyczącą tematyki kontroli. Programy zostały sporządzone przez pracownika Jednoosobowego Stanowiska ds. Nadzoru Egzaminu na Prawo Jazdy oraz zatwierdzone przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury, czyli zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do ww. Zasad. W świetle zapisów § 11 ww. Zasad program kontroli zatwierdza osoba podpisująca upoważnienie do kontroli. Powyższy zapis nie został spełniony z uwagi na sprzeczne zapisy w przedmiotowym dokumencie. Z regulacji zawartej w § 10 Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej wynika, iż upoważnienia do kontroli są zatwierdzone przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego lub Dyrektora Biura Kontroli w ramach umocowania udzielonego przez Marszałka Województwa. Natomiast w świetle § 11 kontrolę przeprowadza się według programu kontroli, którego wzór stanowi załącznik nr 7 do ww. Zasad (zgodnie z jego treścią program kontroli zatwierdza Dyrektor Departamentu). W ocenie Zespołu Kontrolującego nie było możliwym spełnienie wszystkich zapisów, gdyż wskazują one wykluczające się czynności, tj. konieczność podpisania programu kontroli przez Dyrektora Departamentu (zgodnie z wzorem programu kontroli) oraz konieczność podpisania programu przez osobę podpisującą upoważnienie, tj. Marszałka Województwa lub Dyrektora Biura Kontroli.

W świetle art. 69 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami: *„Po przeprowadzeniu kontroli osoba ją przeprowadzająca sporządza pisemny protokół z dokonanych czynności i stwierdzonego w ich wyniku stanu faktycznego. Protokół podpisuje osoba reprezentująca, odpowiednio do miejsca prowadzenia kontroli, wojewódzki ośrodek ruchu drogowego lub podmiot wykonujący przewozy tramwajem, która może wnieść do protokołu ewentualne zastrzeżenia lub odmówić podpisania”*.

Kontrole udokumentowane zostały protokołami wraz z załącznikami. Protokoły podpisane zostały przez każdą ze stron, tj. kontrolującego oraz Dyrektora WORD w Kielcach, natomiast w przypadku kontroli z części praktycznej egzaminu państwowego na prawo jazdy także przez egzaminatora, a w przypadku kontroli dokumentacji dotyczącej egzaminów państwowych również przez kierownika Działu Obsługi Zdających WORD w Kielcach. Zgodnie z protokołami kontroli w 6 postępowaniach kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości, zaś jedna kontrola zakończyła się wskazaniem zaleceń pokontrolnych. W ramach ww. kontroli sprawdzano m.in. spełnianie wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania

pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach¹⁰ niezbędnych do przeprowadzenia egzaminów państwowych na prawo jazdy (kontrola dotyczyła warunków lokalowych WORD, wyposażenia i placu manewrowego oraz systemu teleinformatycznego umożliwiającego obsługę i przeprowadzenie egzaminów państwowych z wykorzystaniem komputerowego urzędnictwa egzaminacyjnego oraz liczbę pojazdów przeznaczonych do obsługi egzaminów); oceniano prawidłowość przeprowadzania części praktycznej egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. B (kontrola zarejestrowanych egzaminów państwowych oraz kontrole przeprowadzone w WORD); sprawdzenie prawidłowości stosowania zasad określonych w „Instrukcji przeprowadzenia egzaminów państwowych na prawo jazdy” stanowiącej załącznik nr 5 do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów¹¹ dotyczących zatwierdzenia i przechowywania protokołów egzaminacyjnych z egzaminów państwowych na prawo jazdy.

Poddane badaniu protokoły zawierają elementy wskazujące na podmiot kontroli, przedmiot i zakres kontroli, cel kontroli, miejsce i czas przeprowadzenia kontroli, wykaz przepisów regulujących zakres kontroli, wskazanie osób realizujących w kontrolowanym podmiocie zadania będące przedmiotem kontroli, wskazanie osoby upoważnionej do przeprowadzenia kontroli, opis stanu faktycznego, wynik kontroli, pouczenie, datę. Ponadto w sytuacji stwierdzenia uchybień, nieprawidłowości – zalecenia pokontrolne. Większość poddanych badaniu kontroli nie wskazywało na konieczność wystosowania zaleceń pokontrolnych. W jednym przypadku takie zalecenie zostało wystosowane. Zawarto je w protokole z kontroli, który został podpisany przez osobę kontrolującą oraz Dyrektora WORD w Kielcach. Jednostka kontrolowana przez Marszałka Województwa poinformowała o sposobie ich realizacji. Na podstawie przeprowadzonego badania ustalono, iż kontrolowane protokoły zawierają, zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami, opis dokonanych czynności oraz stanu faktycznego. Co do zasady, protokoły z kontroli zawierają elementy wymienione w załączniku Nr 8 do Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej. Niemniej jednak protokoły wskazują dodatkowo na ocenę kontrolowanego ośrodka i w przypadku stwierdzenia uchybień, nieprawidłowości zawierają zalecenia pokontrolne. Należy nadmienić, iż protokół jest podpisywany przez osobę kontrolującą. Na pytanie skierowane do Dyrektora Departamentu Infrastruktury, dlaczego zalecenia pokontrolne nie są przekazywane do dyrektora

¹⁰ Dz. U. z 2012r. poz. 995 z późn. zm.

¹¹ Dz. U. Nr 217, poz. 1834 z późn. zm.

kontrolowanego ośrodka w formie odrębnego pisma i podpisywane przez Marszałka Województwa udzielono wyjaśnień, iż: „(...)Rozporządzenie (w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego) wskazuje na konieczność sporządzania protokołu z kontroli i taki dokument jest sporządzany w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kontrolowanego ośrodka. Protokół z kontroli zawierający m.in. taką pozycję jak Wyniki kontroli oraz Uwagi i zalecenia podpisuje również dyrektor kontrolowanego wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego. Przepisy przedmiotowego rozporządzenia nie określają jednoznacznie, że zalecenia pokontrolne mają być przekazywane w ściśle określonej formie. W związku z tym przyjęto, iż będą one wskazywane w protokole kontroli (jeśli zaistnieje okoliczność powodująca konieczność wystąpienia z zaleceniami pokontrolnymi)”. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na sposób dokumentowania przedmiotowych czynności zawarty w Zasadach wykonywania kontroli zewnętrznej. Przedmiotowe regulacje wskazują na konieczność sporządzenia wystąpienia pokontrolnego, które zawiera m.in. wnioski z kontroli z uzasadnieniem, wykaz stwierdzonych nieprawidłowości, zalecenia. Dokument ten jest podpisywany przez Marszałka Województwa. W związku ze stwierdzeniem braku wystąpień pokontrolnych określonych w Zasadach wykonywania kontroli zewnętrznej zwrócono się o wyjaśnienie przedmiotowej kwestii do Dyrektora Departamentu Infrastruktury. W wyjaśnieniu złożonym w przedmiotowym zakresie wskazano na wyższą rangę Rozporządzenia w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego nad Zasadami wykonywania kontroli zewnętrznej oraz datę obowiązywania obydwu przepisów (przedmiotowe regulacje wewnętrzne obowiązywały zanim w życie weszły przepisy dotyczące ustawy o kierujących pojazdami), ponadto poinformowano, iż w ww. rozporządzeniu „nie ma (...) mowy o wystąpieniach pokontrolnych”. Ponadto zapewniono, iż w zakresie jakim jest to możliwe i nie jest sprzeczne z Rozporządzeniem w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego zapisy wewnętrzne są przestrzegane.

Na podstawie poddanych badaniu protokołów kontroli stwierdzono ponadto, iż pouczenie (o treści: „Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach ma prawo w ciągu 7 dni od dnia podpisania protokołu złożyć pisemne wyjaśnienie co do zawartych w protokole ustaleń” (...)) nie zawiera informacji, o których mowa w ustawie o kierujących pojazdami oraz Rozporządzeniu w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, tj. o możliwości odmowy podpisania protokołu oraz możliwości zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu. Dodatkowo zwrócono uwagę na brak dat potwierdzających otrzymanie protokołu przez kontrolowaną jednostkę. Z uzyskanych

wyjaśnien Dyrektora Departamentu Infrastruktury wynika, że jednostka kontrolowana jest informowana ustnie o przysługujących mu uprawnieniach (możliwości odmowy podpisania protokołu i wniesienia zastrzeżeń w terminie wskazanym w ww. rozporządzeniu). Zgodnie z udzieloną informacją: *„Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach podczas bezpośredniej rozmowy z osobą kontrolującą zgadzał się z zapisami zawartymi w protokole i nie wnosił żadnych zastrzeżeń na etapie podpisywania protokołu, jak również nie informował o zamiarze wniesienia jakichkolwiek zastrzeżeń. Zastrzeżenie odnośnie braku zapisu daty otrzymania protokołu zostanie w przyszłych kontrolach uwzględnione”*.

Na podstawie powyższych ustaleń należy stwierdzić, iż protokół jest podpisywany przez osobę kontrolującą, co jest zgodne z regulacjami wynikającymi z ustawy o kierujących pojazdami, jak i przepisami wewnętrznymi dotyczącymi Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej. Natomiast zdaniem Zespołu Kontrolującego zalecenia pokontrolne powinny być podpisane przez Marszałka Województwa lub przez upoważnioną osobę w ramach umocowania udzielonego przez Marszałka. Z treści Rozporządzenia w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego (§14) wynika, iż to *„marszałek województwa przekazuje dyrektorowi kontrolowanego ośrodka zalecenia pokontrolne (...)”*. Czynności związane *„stricte”* z prowadzeniem kontroli przeprowadza osoba kontrolująca (osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli), natomiast zalecenia przekazuje marszałek województwa. Jednocześnie ww. Rozporządzenie precyzuje, iż: *„w zaleceniach pokontrolnych zawiera się syntetyczną ocenę kontrolowanego ośrodka, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości również uwagi i wnioski w sprawie ich usunięcia”*. Z powyższego można zatem wywieść wniosek, iż w dokumencie podpisywanym przez marszałka województwa należy ująć ocenę kontrolowanego podmiotu oraz w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości - uwagi i wnioski odnośnie ich usunięcia. Zważywszy na to, że protokół powinien być sporządzany przez osobę kontrolującą, a zalecenia powinny być przekazywane przez marszałka województwa można stwierdzić, iż powinny funkcjonować dwa dokumenty wskazujące na opis stanu faktycznego (protokół) oraz ocenę i ewentualne wnioski, uwagi w sprawie usunięcia nieprawidłowości (zalecenia pokontrolne). Dodatkowo na uwagę zasługuje fakt, iż jednostka kontrolowana (zgodnie z § 13 Rozporządzenia w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego) ma prawo wniesienia zastrzeżeń do protokołu kontroli w terminie 14 dni od jego otrzymania.

Odnośnie kwestii pouczeń zawartych w protokołach Zespół Kontrolujący przyjął wyjaśnienie złożone w przedmiotowym aspekcie, jednakże należy zauważyć, iż zachowanie pisemnej formy w zakresie poinformowania jednostki o jej przysługujących prawach

w przedmiotowym zakresie jest zasadne i w sytuacjach spornych nie będzie budziło wątpliwości. Ponadto zapewnienie ujęcia dat otrzymania protokołu przez kierownika kontrolowanej jednostki może wskazać na zakończenie biegu terminu, w którym formalnie może on złożyć zastrzeżenia. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem zastrzeżenie odnośnie braku zapisu daty otrzymania protokołu zostanie w przyszłych kontrolach uwzględnione.

Reasumując, na podstawie przeprowadzonego badania stwierdzono, iż postępowania kontrolne, co do zasady, były przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z ustawy o kierujących pojazdami i Rozporządzenia w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego. Jednakże Zespół Kontrolujący wskazuje na uchybienia, w szczególności dotyczące sporządzenia oceny kontrolowanego ośrodka i zaleceń pokontrolnych w protokole kontroli podpisanym przez osobę kontrolującą, a także sformułowania pouczenia, które nie zawierało kompletnej informacji na temat uprawnień przysługujących kontrolowanej jednostce. Ustalono także, iż kontrole nie były w pełni realizowane zgodnie z Zasadami wykonywania kontroli zewnętrznej. Zdaniem Zespołu Kontrolującego powstałe uchybienia nie wpłynęły w zasadniczy sposób na kontrolowaną działalność i wynikają m.in. z konieczności stosowania przepisów szczegółowych w przedmiotowym zakresie, rozbieżności interpretacyjnych odnośnie sposobu dokumentowania procesu kontrolnego oraz przyjętych rozwiązań organizacyjnych.

3. Zawieszanie przeprowadzenia przez wojewódzki ośrodek ruchu drogowego egzaminów

W okresie od dnia 19 stycznia 2013r. do dnia przeprowadzonej kontroli Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie zawieszał prowadzenia przez WORD w Kielcach egzaminów państwowych na prawo jazdy.

Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji z przeprowadzonych kontroli należy stwierdzić, iż nie wystąpiły przesłanki uzasadniające podjęcie przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego decyzji o zawieszeniu działalności wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego, tj.: nie stwierdzono, iż ośrodek nie spełnia wymagań dotyczących wyposażenia, warunków lokalowych oraz placu manewrowego oraz w wyniku kontroli nie stwierdzono rażącego uchybienia w zakresie, o których mowa w art. 69 ust. 3 pkt 2 (*zgodność egzaminu z wymaganiami określonymi w ustawie i przepisach wydanych na podstawie art. 66*) i 3 (*kwalifikacje osób przeprowadzających egzamin*). W związku z powyższym Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie był zobligowany do zawieszenia przeprowadzenia przez WORD w Kielcach egzaminów państwowych do czasu usunięcia uchybień.

4. Rozpatrywanie skarg dotyczących egzaminu i prowadzenie bieżącej analizy skarg złożonych na ośrodek

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie - wynikającym z art. 67 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 8 lit. b ustawy o kierujących pojazdami – dotyczącym rozpatrywania przez Marszałka Województwa skarg dotyczących egzaminu i prowadzenia bieżącej analizy skarg złożonych na ośrodek oceniono pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Marszałek Województwa Świętokrzyskiego rozpatrywał skargi dotyczące przebiegu i oceny z egzaminu na prawo jazdy oraz analizował skargi na WORD w Kielcach. Zadania te były realizowane w Departamencie Infrastruktury.

Na podstawie udostępnionych dokumentów ustalono, że w Departamencie Infrastruktury prowadzone są dwie ewidencje skarg, w których rejestrowane są skargi określone w ustawie o kierujących pojazdami:

- o Ewidencja skarg na przebieg i ocenę z egzaminu - podstawa prawna: art. 68 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami. Ewidencja zawiera imiona i nazwiska egzaminatorów przeprowadzających egzaminy, imię i nazwisko skarżącego, datę wpływu skargi, kategorię prawa jazdy oraz rozstrzygnięcie. Wpływające skargi są rejestrowane i przyporządkowywane do nazwisk egzaminatorów przeprowadzających egzamin.
- o Ewidencja skarg na Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Kielcach – podstawa prawna: art. 67 ust. 1 pkt 8 lit. b ustawy o kierujących pojazdami. Ewidencja zawiera imię i nazwisko skarżącego, datę wpływu skargi, temat skargi oraz rozstrzygnięcie.

Skargi na przebieg i ocenę z egzaminu państwowego (art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami) (przeprowadzone od dnia 19.01.2013 r.) były rozpatrywane w oparciu o ustawę o kierujących pojazdami, Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach¹² oraz w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wybór trybu rozpatrywania skarg nastąpił na podstawie dwóch opinii prawnych, wydanych przez Biuro Radców Prawnych Urzędu Marszałkowskiego w 2011 r. i w 2013 r.:

¹² Dz. U. z 2012r., poz. 995

- o Opinia prawna Biura Radców Prawnych Urzędu Marszałkowskiego z dnia 18.03.2011 r., znak: RP.0845.21.2011 – dotycząca formy unieważnienia lub odmowy unieważnienia egzaminu państwowego na prawo jazdy. W opinii wskazano, że: *„zarówno „unieważnienie” jak i „odmowa unieważnienia” egzaminu państwowego na prawo jazdy, winny być wydawane w formie decyzji administracyjnej, do której mają zastosowanie odpowiednio art. 104 i 107 k.p.a., a nadto przepisy ustawy prawo o ruchu drogowym i wskazane powyżej akty około ustawowe”*.
- o Opinia prawna Biura Radców Prawnych Urzędu Marszałkowskiego z dnia 05.02.2013 r., znak: RP.084.10.2013 – dotycząca stosowania odpowiednich postanowień ustawy o kierujących pojazdami. W opinii wskazano m.in., że: *„w myśl dyspozycji art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami marszałek województwa obligatoryjnie unieważnia egzamin w drodze decyzji administracyjnej (...)”*.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego udzielił następującego wyjaśnienia: *„Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie wprowadził szczegółowych zasad i trybu rozpatrywania skarg dotyczących egzaminów państwowych na prawo jazdy. Skargi w przedmiotowym zakresie rozpatruje się w oparciu o:*

- *ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.).*
- *rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz.U. z 2012 r., poz. 955 ze zm.).*
- *ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 267).*
- *opinię prawną z dnia 5 lutego 2013 r.”*

Z udostępnionej ewidencji skarg na przebieg i ocenę z egzaminu wynika, że w okresie od 19.01.2013 r. do 18.10.2013 r. do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło 11 skarg na przebieg i ocenę z egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy na kategorię A i B. Dwie skargi dotyczyły egzaminu na kategorię A, a dziewięć skarg dotyczyło egzaminu na kategorię B. Przedmiotem 10 skarg był egzamin praktyczny w zakresie prawa jazdy na kategorię A i B, a jedna skarga dotyczyła niedopuszczenia do egzaminu praktycznego, ze względu na brak wymaganego dokumentu tożsamości.

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wydał dziesięć decyzji, jedno postanowienie oraz udzielił jednej pisemnej odpowiedzi skarżącemu.

Na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalono, że spośród badanych skarg:

- o jedna skarga została uznana za zasadną, w związku z tym została wydana decyzja unieważniająca egzamin,
- o osiem skarg uznano za bezzasadne, w związku z tym wydano dziewięć decyzji odmawiających unieważnienia egzaminu w zakresie prawa jazdy (w przypadku jednej skargi wydano dwie decyzje, ponieważ skarga dotyczyła dwóch egzaminów),
- o jedna skarga została złożona po upływie terminu 14 dni przewidzianych na złożenie odwołania, w związku z tym wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania,
- o jedna skarga dotyczyła niedopuszczenia do egzaminu praktycznego, ze względu na brak wymaganego dokumentu tożsamości, w związku z tym skarżącemu udzielono pisemnej odpowiedzi, w której poinformowano skarżącego, iż w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu egzaminatora i WORD.

Skargi składane na WORD w Kielcach były rozpatrywane w oparciu o ustawę o kierujących pojazdami (art. 67 ust. 1 pkt 8 lit. b ustawy o kierujących pojazdami).

Z udostępnionej ewidencji skarg na Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Kielcach wynika, że w okresie od 19.01.2013 r. do 18.10.2013 r. do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęły 4 skargi na działalność ośrodka. Trzy skargi dotyczyły odmowy przeprowadzenia egzaminu praktycznego na prawo jazdy kategorii C, co wynikało ze zmiany w dniu 19.01.2013 r. przepisów zawartych w ustawie o kierujących pojazdami, dotyczących m.in. wymaganego minimalnego wieku do kierowania pojazdami, określonymi w prawie jazdy kategorii C. Jedna skarga dotyczyła zbyt długiego oczekiwania na egzamin praktyczny w zakresie prawa jazdy kategorii B.

Na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalono, że w trzech przypadkach Marszałek Województwa Świętokrzyskiego występował do WORD w Kielcach o ustosunkowanie się do zawartych w skargach zarzutów i udzielenie dokładnych wyjaśnień. Odpowiedź otrzymana z WORD w Kielcach była przekazywana skarżącemu wraz z informacją, iż o ewentualne dodatkowe informacje w zakresie możliwości uzyskania prawa jazdy na kategorię C skarżący może zwrócić się do Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej w Warszawie.

W przypadku skargi dotyczącej zbyt długiego oczekiwania na egzamin praktyczny w zakresie prawa jazdy kategorii B, Departament Infrastruktury zwrócił dokumenty do WORD w Kielcach, ponieważ uznano, że „*przesłane pismo (...) nie nosi znamion skargi (...) i ma charakter prośby o wyjaśnienie przyczyny długiego oczekiwania na egzamin państwowy (...)*”.

Podsumowując, w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych Zespół Kontrolujący stwierdza, że Marszałek Województwa Świętokrzyskiego realizował zadania wynikające z art. 67 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 8 lit. b ustawy o kierujących pojazdami. W ramach przedmiotowych zadań:

- o Rozpatrywano skargi, dotyczące przebiegu i oceny egzaminu w zakresie prawa jazdy. Prowadzono postępowania wyjaśniające, w wyniku których wydano decyzje o odmowie unieważnienia egzaminu w zakresie prawa jazdy oraz decyzję unieważniającą egzamin w zakresie prawa jazdy. W przypadkach, w których nie było wymagane wydanie decyzji, wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania oraz udzielono skarżącemu pisemnej odpowiedzi.
- o Rozpatrywano skargi, dotyczące działalności WORD w Kielcach. Kopie złożonych skarg były przekazywane do Dyrektora WORD w Kielcach z prośbą o udzielenie wyjaśnień. Skarżący był informowany o uzyskanych wyjaśnieniach oraz o możliwości zwrócenia się do Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej o dodatkowe informacje.
- o Prowadzono ewidencję skarg na przebieg i ocenę z egzaminu państwowego w zakresie praw jazdy oraz ewidencję skarg złożonych na WORD w Kielcach.

5. Unieważnienia egzaminu państwowego

W ocenie Wojewody Świętokrzyskiego wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie - wynikającym z art. 67 ust. 1 pkt 4 oraz art. 72 ust.1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami – dotyczącym unieważnienia przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego egzaminu państwowego jest prawidłowe.

Na podstawie poddanych badaniu dokumentów ustalono, że w kontrolowanym okresie Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, rozpatrując odwołania osób egzaminowanych, którzy uzyskali negatywną ocenę z egzaminu państwowego, w drodze decyzji administracyjnej unieważnił 1 egzamin praktyczny w związku z ubieganiem się o uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi w zakresie prawa jazdy kategorii B oraz odmówił unieważnienia 9 egzaminów praktycznych w związku z ubieganiem się o uzyskanie

uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi w zakresie prawa jazdy w 3 przypadkach egzaminów z kategorii A oraz w 6 przypadkach z kategorii B. Dodatkowo w jednym przypadku sprawa, na moment prowadzenia czynności kontrolnych w Departamencie Infrastruktury, nie została rozstrzygnięta w związku z tym nie została jeszcze wydana decyzja administracyjna.

Unieważnienie egzaminu nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej na podstawie art. 72 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o kierujących pojazdami oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego¹³. Po rozpatrzeniu sprawy, działając w trybie art. 72 ust.1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami stwierdzono, iż zaistniały podstawy do unieważnienia egzaminu praktycznego na prawo jazdy. Na podstawie analizy zarejestrowanego przebiegu egzaminu praktycznego oraz zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego organ stwierdził, iż egzamin na prawo jazdy kategorii B został przeprowadzony w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami (część praktyczna egzaminu została zakończona przed wykonaniem wszystkich określonych zakresem egzaminu zadań pomimo, że zachowanie osoby zdającej nie stwarzało zagrożenia bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego; w uzasadnieniu powołano się na art. 52 ust 2 ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 2 pkt 23 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym). Decyzja zawiera właściwą podstawę prawną. Od decyzji stronie przysługiwało prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Strona nie wniosła odwołania w sprawie.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w drodze decyzji administracyjnych odmówił unieważnienia 9 egzaminów państwowych dotyczących części praktycznej. Odmowa unieważnień egzaminów nastąpiła na podstawie art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami (w jednym przypadku na podstawie art. 112 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym¹⁴) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Na podstawie analizy zarejestrowanych przebiegów egzaminów praktycznych oraz zgromadzonego w sprawach materiału dowodowego organ stwierdził brak przesłanek do unieważnienia egzaminów. Wydane w ww. sprawach decyzje administracyjne potwierdzają, iż egzaminy praktyczne były przeprowadzone w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami. Od decyzji przysługiwało stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego

¹³ Dz. U., z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.

¹⁴ tj. Dz. U. z 2012r., poz. 1137 z późn. zm.

w Kielcach za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Nie wniesiono odwołań od ww. decyzji.

6. Skreślanie egzaminatora z ewidencji egzaminatorów

Na podstawie przeprowadzonego badania ustalono, że Marszałek Województwa Świętokrzyskiego dokonuje skreślenia egzaminatora z ewidencji egzaminatorów zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustawy o kierujących pojazdami (art. 67 ust. 1 pkt 6 oraz art. 71 ust. 1 i 2).

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Marszałek Województwa Świętokrzyskiego rozpatrywał 3 sprawy o skreślenie egzaminatorów z ewidencji egzaminatorów na kierowców i kierowców prowadzonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, a także o cofnięcie uprawnień egzaminatorowi.

Zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami Marszałek Województwa Świętokrzyskiego skreślił egzaminatora z ewidencji w przypadku niespełnienia przez niego co najmniej jednego z wymagań, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1-9 o kierujących pojazdami. Po rozpatrzeniu z urzędu sprawy skreślenia egzaminatora z ewidencji organ orzekł o jego skreśleniu z powodu nie przedstawienia, w toku toczącego się postępowania administracyjnego, ważnych orzeczeń: lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności egzaminatora oraz orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora (przesłanki określone w art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5). Od decyzji przysługiwało stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Nie wniesiono odwołań od ww. decyzji.

Zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami ewidencję egzaminatorów prowadzi marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania. W związku z wnioskiem egzaminatora spowodowanym zmianą miejsca zamieszkania na pobyt stały (Warszawa) wszczęto postępowanie w sprawie o skreślenie egzaminatora z ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Organ wydając decyzję administracyjną powołał się na podstawę prawną art. 58 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego i orzekł o skreśleniu egzaminatora z ewidencji egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców prowadzonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. W uzasadnieniu zwrócono uwagę na fakt, iż skoro

egzaminator aktualnie zamieszkuje województwo mazowieckie, to zgodnie z obowiązującymi przepisami ujęcie egzaminatora w ewidencji egzaminatorów leży w kompetencji Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Wyżej wymienione skreślenia mają swoje odzwierciedlenie w prowadzonej ewidencji egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców poprzez ujęcie w niej informacji o skreśleniu egzaminatora decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego ze wskazaniem daty oraz znaku przedmiotowej decyzji oraz zaznaczenie danych zawartych w ewidencji dotyczących skreślonych egzaminatorów w sposób wyróżniający się od pozostałych danych zawartych w ewidencji (tj. zaznaczeniu druku zmniejszoną, pochyłą czcionką).

W drodze decyzji administracyjnej, na wniosek dyrektora WORD, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego odmówił skreślenia egzaminatora z ewidencji egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców prowadzonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. W wyniku analizy zgromadzonego materiału stwierdzono, że zarzuty dot. egzaminatora są niewystarczające, aby skreślić egzaminatora z ewidencji. W związku z tym organ orzekł o odmowie skreślenia z powodu braku podstaw do skreślenia egzaminatora z ewidencji egzaminatorów. Zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o kierujących pojazdami marszałek województwa skreśla egzaminatora z ewidencji w przypadku dopuszczenia się rażącego naruszenia przepisów poprzez wielokrotne przeprowadzenie egzaminu państwowego w sposób niezgodny z przepisami. W świetle art. 71 ust. 2 pkt 2 marszałek województwa może skreślić egzaminatora z ewidencji na wniosek dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego. W decyzji powołano się na art. 71 ust. 1 pkt 4 lit. a) i ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 – Kodeks postępowania administracyjnego. W wydanej decyzji zostało zawarte pouczenie, iż stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Strona nie wniosła odwołania od decyzji.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w drodze decyzji administracyjnej wskazując w niej jako podstawę prawną art. 71 ust. 1 pkt 2, art. 58 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego orzekł o cofnięciu uprawnień egzaminatorowi figurującego w ewidencji egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców prowadzonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do egzaminowania osób w zakresie prawa jazdy kategorii: C, C1, C1+E, C+E. W uzasadnieniu oparto się o wydaną decyzję Starosty

orzekającą cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy kat. C, C+E wydanej w związku z orzeczeniem lekarskim o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami silnikowymi, do których wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii C, C1, D, D1, C+E, D+E, C1+E, D1+E wydanego przez lekarza uprawnionego do badań lekarskich osób kierujących pojazdami. Zważywszy na powyższe organ orzekł, iż w związku z istnieniem przeciwwskazań zdrowotnych decyzją Starosty zostały cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii C, C+E, to tym samym nie spełnia on jednego z wymagań określonych art. 58 ust. 1 pkt 1-9 dotyczących posiadania prawa jazdy właściwej kategorii odpowiednio do zakresu prowadzonego egzaminu, tj. kategorii C, C1, C1+E, C+E. Od decyzji przysługiwało stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Nie wniesiono odwołań od ww. decyzji.

7. Występowanie do zarządu województwa z wnioskiem o odwołanie dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego z zajmowanego stanowiska.

W kontrolowanym okresie nie wystąpiły okoliczności wskazujące na konieczność wystąpienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do Zarządu Województwa o odwołanie Dyrektora WORD w Kielcach z zajmowanego stanowiska.

8. Prowadzenie analizy kwartalnej w zakresie średniej zdawalności osób egzaminowanych w danym ośrodku:

Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji należy stwierdzić, iż kontrolowana jednostka prowadzi analizy kwartalne w zakresie średniej zdawalności osób egzaminowanych w WORD w Kielcach. Dyrektor Departamentu Infrastruktury działając z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego oraz w trybie art. 67 ustawy o kierujących pojazdami zobligował pismem z dnia 30 stycznia 2013r. Dyrektora WORD w Kielcach do przesyłania danych dotyczących średniej zdawalności osób egzaminowanych w WORD w Kielcach za każdy kwartał. W związku z powyższym informacje w przedmiotowym zakresie zostały przekazane za I, II, III kwartał 2013r. odpowiednio 4 kwietnia 2013r., 22 lipca 2013r., 3 października 2013r. W oparciu o przekazane informacje przez Dyrektora WORD w Kielcach w okresie poddanym badaniu sporządzone zostały 3 analizy średniej zdawalności osób egzaminowanych w WORD w Kielcach. Analizy sporządzone zostały w wersji tabelarycznej i wskazują na ilość osób oraz zdawalność

w poszczególnych kategoriach (A, A1, A2, AM, B, B+E, B1, C, C+E, D, T) w podziale na część teoretyczną i praktyczną przeprowadzonych egzaminów. Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury analizy kwartalne w zakresie średniej zdawalności osób egzaminowanych w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Kielcach nie wskazywały na nieprawidłowe jego działanie.

9. Przerywanie egzaminu państwowego prowadzonego niezgodnie z przepisami:

W okresie poddanym badaniu nie wystąpiły przesłanki uzasadniającego konieczność przerywania egzaminu prowadzonego niezgodnie z przepisami. W świetle złożonych wyjaśnień przez Dyrektora Departamentu Infrastruktury *„zgodnie z obowiązującymi przepisami Marszałek ma taką możliwość jednakże stały nadzór nad prawidłowością przeprowadzenia egzaminów państwowych wykazuje, że popełniane do chwili obecnej przez egzaminatorów błędy nie są tak rażące, aby mogły skutkować przerywaniem egzaminu. Przerywanie egzaminu może nastąpić w trakcie kontroli egzaminu przeprowadzonego bezpośrednio w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Kielcach.”*

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi zalecam:

- 1) sporządzanie zaleceń pokontrolnych i podpisywanie ich przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego lub osobę w ramach umocowania udzielonego przez Marszałka;
- 2) zapewnienie w protokołach kontroli udokumentowanej i kompletnej informacji dla kontrolowanej jednostki o przysługujących jej uprawnieniach;
- 3) dokumentowanie faktu otrzymania protokołu z kontroli przez kontrolowaną jednostkę wraz ze wskazaniem daty;
- 4) w trakcie najbliższej zmiany bądź aktualizacji *Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej*:
 - a) wyeliminowanie sprzecznych zapisów w zakresie podpisywania upoważnień i programów kontroli;
 - b) zastąpienie regulacji zawartej w § 8 ust. 4 o treści: *„Przy przeprowadzaniu kontroli zewnętrznych należy przestrzegać procedur kontroli wynikających z niniejszych „Zasad wykonywania kontroli zewnętrznych w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych” oraz z przepisów szczególnych”*

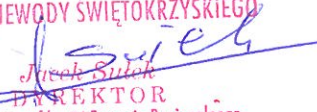
następującym zapisem: „Przy przeprowadzeniu kontroli zewnętrznych należy przestrzegać procedur kontroli wynikających z niniejszych „Zasad wykonywania kontroli zewnętrznej w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych”, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej”.

Ponadto w celu doskonalenia działalności w ramach prowadzonego nadzoru Marszałka Województwa Świętokrzyskiego nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy proponuję rozważyć następujące usprawnienia:

- 1) zapewnienie systemu zastępstw w kontrolowanym obszarze;
- 2) prowadzenie kontroli w zespołach co najmniej dwuosobowych;
- 3) opracowanie wewnętrznych procedur dotyczących przedmiotowego nadzoru realizowanego na podstawie ustawy o kierujących pojazdami, w tym m.in. opracowanie list sprawdzających, metody doboru próby do kontroli.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Jacek Buda
DIREKTOR
Wydziału Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego
(zarządzający kontrolę)